NATUURGENOTEN

Vereniging voor Natuurbescherming
Zuidwolde en Omgeving

No. 73
September 2027

WAT IS EIGENLIJK EEN INSECT?

Tijdens insectensafari worden insecten gezocht, bekeken én gemaakt!

ZIJN WANTSEN ALTIJD VREDELIEVEND?

Lees nieuwe ontdekkingen over wantsen

HET VERBAND TUSSEN WILDE NARCISSEN EN OUDE KEUTERIJTJES

MARCO OPTIEK

BRILLEN
LENZEN
OOGZORG

Hoofdstraat 95 | 7921 AE | Zuidwolde | 0528-373575
info@marco-optiek.nl | **marco-optiek.nl**
Marco Optiek

mitra

MITRA Slijterij Visser
Hoofdstraat 68, Zuidwolde Dr.
0528 372433

GESPECIALISEERD IN WHISKY'S EN SPECIAAL BIEREN

Ma. 11.00 - 17.30 u
Di. 09.00 - 17.30 u
Wo. 09.00 - 17.30 u
Do. 09.00 - 17.30 u
Vr. 09.00 - 19.00 u
Za. 09.00 - 17.30 u

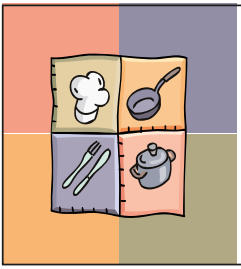
www.mitra.nl

Stap over op
HEEL DE WOLDEN GROEN
Samen. Sneller. Minder aardgas.
Lokale groene energie
www.heeldewoldengroen.nl

GEBR. HAAR
Burg. Tonckensstraat 51
7921 KB ZUIDWOLDE
Tel.: 0528-371767

Een greep uit ons assortiment:

Afrasteringsmateriaal
Gereedschappen
Klompen-Laarzen
Installatiematerialen
Tuingereedschappen
Ladders-Trappen
Zweedse muilen
IJzerwaren
Hordeuren
Raamhorren

Partyservice Steenbergen

Voor al uw hapjes, salades en buffetten
Bernhardlaan 35 - 7921 CE Zuidwolde - Tel. 0528-372304
www.partyservicesteenbergen.nl

HAGECA reclame
WWW.HAGECA.NL
INDUSTRIEWEG 14d ZUIDWOLDE T. (0528) 373 815

Ook door ons geleverd de full-color borden van het "Vlinderommetje"

Frees / graveerwerk...
Full color printing...
Beletteringen...
Lichtreclame...
Gevelletters...

NATUURVERENIGING
ZUIDWOLDE

Bestuurssamenstelling
Voorzitter
Mevr. Irmgard Ballast
bestuur@natuurvereningzuidwolde.nl

Secretaris van bestuur
Dhr. Bas Slot
rsslot@gmail.com

Penningmeester
Mevr. Aukje Dekker
penningmeester@natuurverenigingzuidwolde.nl

Lid van bestuur
Dhr. Albert Heere
albertheere@gmail.com

Lid van bestuur
Dhr. Dick Hein
janniedickhein@gmail.com

Lid van bestuur
Mevr. Mieke Holtmaat
Mieke_holtmaat@hotmail.com

Lid van het bestuur
Dhr. Bert Hilferink
jokeenberthilferink@gmail.com

Nieuwsbrief
Dhr. Carl Maurits
carlgem@gmail.com

Bezorging Natuurgenoten
Aukje Dekker en Bas Slot

Ontwerp en illustraties Natuurgenoten
Lutsia Kors

Productie drukwerk
Drukkerij van Dijk, Meppel

Foto's van Joop Verburg tenzij anders vermeld.

Omslagfoto: Sleedoornpage op Guldenroede in de Vlindertuin op 26 augustus 2026.

Dit nummer van Natuurgenoten is ook te zien op de website: www.natuurverenigingzuidwolde.nl
E-mail: info@natuurverenigingzuidwolde.nl
Rekeningnummer IBAN: NL83INGB0004398446

WAT VALT ER TE LEZEN?

5 Van de voorzitter
6 Natuurlijk Zuidwolde
13 Vroege vogels in het Dwingelerveld
14 Steenberger oosterveld met de jeugd
15 Nachtvlinderen bij Buningshof
16 VO-jeugd op de Wildenberg
17 Sleedoornpageproject
18 Buning herstel stuk heidelandschap
20 Jeugdactiviteiten in de voorjaarsvakantie
21 Broeihoop klaar voor nieuwe bewoners
Boerderijenfietstocht
22 Samen de schouders onder ons vlinderommetje
24 Najaars- en winterprogramma 2026-2027
25 Jaarvergadering en lezing over marters
26 Lentewandeling over Landgoed Linde
28 Insectensafari
30 Slootjesdag bij Nolderwoud
Gierzwaluwen in de avondschemering
31 Jeugdmiddag in Buningshof
32 Kiersche Wijde: libellen, vlinders en vogels
34 Nestkastroutes
36 Ecoducten nieuws
Plantenwerkgroep
37 Mierenleeuwen
38 Wantsen, nieuwe ontdekkingen
39 Wilde narcissen bij de Reest
40 Onze steenuilen
41 Wolvilten voor volwassenen
42 Dagvlinders
43 Potpaddenstoel
44 Nachtvlinders
46 Schoon erf bij buningshof

VAN DE VOORZITTER

Ik heb een speciale relatie met de familie Wolfsklauw. Ik kan de familieleden niet eens zo goed uit elkaar houden, maar een jaar of twee geleden vond ik een exemplaar op de Takkenhoogte, waarvan Joop meteen zei: "Dat lijkt wel op de Dennenwolfsklauw, maar dat kan niet, want die komt hier niet voor!" Ik vind het prachtige plantjes: ze zijn klein, kruipen kronkelend over de grond en zijn een directe afstammeling van gigantische oerplanten. In de prehistorie groeiden de bossen van deze reusachtige sporenplanten in moerassige gebieden. Na klimaatsveranderingen stierven de boomvarianten uit. Tegenwoordig zijn er vijf resterende wolfsklauwsoorten in Nederland, die redelijk tot zeer zeldzaam zijn en vier ervan zijn wettelijk beschermd. En hoewel in de loop van de evolutie er bij planten een ontwikkeling op gang kwam naar zaadvorming, bleef de wolfsklauw zich voor zijn verspreiding vasthouden aan de primitievere vorm door middel van sporen.

Vorige week (ik schrijf dit eind augustus) was ik even in het nieuwe natuurgebiedje rond de Buningshof. We vonden daar tot mijn vreugde voor het eerst een wolfsklauw, weliswaar de minst zeldzame, de moeraswolfsklauw. Toch geeft dat een indicatie hoe snel een recent afgegraven weiland interessant genoeg is voor kieskeurige plantjes.

Irmgard Ballast

Ik vind het indrukwekkend dat de zeer fijne sporen van het plantje, voortgeblazen door de wind, kilometers overbruggen en dan een mooi plekje vinden in een gebied waar het voor hen goed toeven is. Het valt de familie Buning zeer te prijzen dat ze deze natuurontwikkeling mogelijk hebben gemaakt en dat wij ervan kunnen genieten.
Maar zoiets is ook mogelijk in uw eigen tuin. Dus hup: tegels eruit, grasveld niet meer millimeteren en je krijgt er een natuurgebiedje voor terug. Dat is dan weer gunstig voor bijv. de Sleedoornpage van de voorplaat, de libellen en vele nachtvlinders, waarover u meer kunt lezen in deze Natuurgenoten.

Uw voorzitter, Irmgard Ballast

ZOEKPLAATJE

Rara, wat zie je hier toch?

Wil je de oplossing weten? Kijk dan op pagina 19 voor het antwoord.

Vogels

Het vogelvoorjaar 2026 begon met nestbouw waarbij Heidi Scheper ontdekte dat een Boomkruipertje intrek had genomen in het mooigekleurde vogelhuis boven de deur van de grote schuur van Buningshof. Een ongebruikelijke plek maar ze zag het Boomkruipertje steeds omhoogklimmen langs de houten plank aan de zijkant. Gjalt van der Wal beschreef het verhaal van de Kraai die net als vorig jaar bij hun buren droog brood kreeg maar dat dan keurig in hun drinkbak kwam weken voor het geconsumeerd werd. Maud Maas Geesteranus stuurde mooie foto van een Appelvink bij haar huis en een filmpje met dramatische beelden van vechtende merelmannen waarbij het leek of het op leven en dood was.

Appelvink (Maud Maas Geesterandus)

Een veel lieflijker filmpje stuurde Mart Krook van een vinkenman die superverliefd voor een vrouwtje aan het dansen was. Gerrie de

Roodborsttapuit (Gerrie de Lange)

Grauwe klauwier (Gerrie de Lange)

Lange stuurde foto's van de Takkenhoogte van karakteristieke vogelsoorten van dat gebied: De Roodborsttapuit en de Grauwe klauwier. Daarna nog een foto en een film van Klaas Blanksma van jonge Kerkuilen die bij hem in de schuur vliegoefeningen aan het doen zijn. De eerste keer dat daar kerkuilen uitgekomen zijn. De films zijn allemaal op de website Natuurverenigingzuidwolde bij waarnemingen te bekijken.

Jonge kerkuilen bij wildenberg (Klaas Banksmaa)

Van Martijn Bunskoek kregen we een foto van Reuzensterns bij zandwinning bij Echten. Ook een ongewone gast in onze omgeving.

Reuzenstern bij Echten (Martijn Bunskoek)

Zoogdieren

Ook hier beginnen we met Klaas Blanksma die een zo nauwkeurige beschrijving van een zoogdier bij hun huis gaf dat het wel moet gaan om een Wasbeer. Jan Willem Woortman stuurde een film waarop 18 Reeën te zien zijn in het veld achter zijn huis aan de Burgemeester Jansstraat. Dankzij een tijdelijk provinciaal jachtverbod is het aantal Reeën in onze omgeving behoorlijk toegenomen, want een groep van 18 Reeën dat heb ik heel lang niet gehoord.

Vos in de voortuin (Roel Hooijer)

In de Vlindertuin ontdekte ik een dode Mol in een molshoop. Hoe die aan zijn eind is gekomen?

Mol in de Vlindertuin

Roel Hooijer heeft aan de Drogterweg bij zijn huis een cameraval staan en daarop zijn regelmatig mooie beelden te zien van Das en Vos, die echt bij hun over het terras lopen. Een bijzonder filmpje stuurde Harry Horlings van twee egels bij de buren in de tuin (Boslaan). Die Egels maken er een echte vechtpartij van Leuk om te zien op de website.

Das in de tuin (Roel Hooijer)

Tenslotte stuurde Corien Drost een foto van Kat en Haas die elkaar bekijken en kennelijk niet goed weten wat te doen...

Kat en Haas (Corien Drost)

Lathraea squamaria (Ruurd van D.)

Rietorchis bij Buningshof

Planten

Ruurd Van Donkelaar meldde dat op zijn terrein in Koekangerveld een enorm aantal Bleke schubwortels (Lathraea squamaria) in bloei zijn gekomen. Het zijn bladgroenloze planten die dus moeten parasiteren op de wortels van andere planten of struiken. Bij het Struunpad staan ze allemaal bij Hazelaars. Later ontwikkelde zich ook een spectaculair mooie plek met Paarse prachschubwortel (Lathraea clandestina). Ook al een parasiet.

Paarse schubwortel bij Struunpad

In een gesprek met Eppe en Hennie Buning gaf Hennie voorzichtig aan dat ze een plantje had gezien bij Buningshof net voorbij het brugje, dat haar wel een orchidee leek.

Het klopte precies en wat is het leuk dat juist zij die eerste Rietorchis vond.

Idylle is ook dit jaar weer een fantastisch mooi plantengebied geweest. Het is al in 2014 ontwikkeld en in 205 ingezaaid maar nog steeds is het enorm bloemrijk et heel veel verschillende en vaak bijzondere planten zoals Heelblaadjes en Grote pimpernel en Knolsteenbreek.

Bijzonder mooi was dit jaar de bloei van Waterdrieblad. Dat vind ik een van de allermooiste bloemplanten.

Waterdrieblad bij Idylle

Bijzonder was ook dat in het voorjaar niet alleen de Gulden sleutelbloem en de Slanke sleutelbloem in bloei stonden maar ook de zeer zeldzame kruising tussen die beide soorten: Primula x media.

Primula x media

Dagvlinders

Opvallend was dit jaar het groot aantal meldingen van Koninginnenpages, Zowel rupsen als vlinders werden meermalen door allerlei mensen gemeld en dat zal wel allemaal gewoon worden met het warmer worden van het klimaat. Maud Maas Geesteranus maakte mooie fotoseries van de volledige ontwikkeling. Ook Boomblauwtjes hebben het dit jaar goed gedaan en Arjen van den Hoek stuurde een foto van een ei-leggend vrouwtje. De eitjes werden gelegd op de bloemknoppen van Hulst.

Andere verhalen over dagvlinders staan in een apart artikel in dit blad.

Boomblauwtje legt eitjes op bloemknoppen van hulst (Arjen van den Hoek)

Hagedoornvlinder (Klaas Blanksma)

Nachtvlinders

Een foto van de prachtig felgeel gekleurde Hagedoornvlinder kregen wij van Klaas Blanksma.

Maud Maas Geesteranus stuurde een serie foto's van de Blauwvleugeluil. Zij had de rups gevonden en meegenomen en uitgekweekt.

Blauwvleugeluil in alle stadia (Maud Maas Geesterandus)

Hannie Prins fotografeerde de Zwartkam-dwergspanner en zelf zag ik een bijzondere

Zwartkamdwergspanner (Hannie Prins)

zakdrager: de Pluimzakdrager, die prachtige pluimachtige antennes heeft. Als rups maakt dit vlindertje een zak waarin het al dwalend voedsel zoekt en daar later in verpopt.

Pluimzakdrager

Libellen

Libellen zijn er dit jaar niet veel gemeld, maar zelf vond ik het leuk dat ik voor het eerst in de Vlindertuin naast opvallend veel Bruine winterjuffers nu ook de zeldzame Noordse winterjuffer tegenkwam. Die Winterjuffers zijn de enige libellensoorten die als volkomen ontwikkeld insect (imago) de winter overleven.

Noordse winterjuffer

Ze kunnen dankzij de kunst om antivries te maken strenge vorst verdragen en na de winter gaan ze paren en eitjes leggen in het water.

Insecten

Dick Scheper stuurde een aantal foto's van insecten in de paartijd.

Bruinvleugelroofvlieg (Dick Scheper)

Grote schietmot (Dick Scheper)

Zelf fotografeerde ik ook dikwijls parende insecten zoals Rietkevers en Schaakbordlieveheersbeestjes. Ook insecten moeten paren om nageslacht te krijgen, hoewel juist bij insecten daar uitzonderingen

Rietkevers in paring op riet

Schaakbordlieveheersbeestje

op zijn. Luizen zijn meestal al zwanger van een volgende generatie luizen, die ook al weer zwanger zijn wanneer ze "geboren" worden.

Wespspin (Peter en Clara van Dijk)

Peter en Clara van Dijk maar ook anderen stuurden foto's van Wespspinnen; indrukwekkende spinnen die zich de laatste jaren steeds meer over het land verspreiden.

Reptielen

Bij Edwin Broekkamp en Anke van den Hoven die sinds enige tijd aan de Egge wonen waar zij van hun terrein meer en meer een natuurparadijs maken, zijn eieren gebracht van Ringslangen.

Piepjonge ringslangen (Edwin Broekkamp)

Tot hun eigen verbazing zijn die al na enkele dagen uitgekomen en kunnen ze jonge Ringslangen in hun terrein loslaten.

Ik ben heel benieuwd hoe dat verder gaat, want Ringslangen in ons gebied zijn nauwelijks eerder waargenomen.

Byssonectria aggregata

Paddenstoelen

Vroeg in maart zag ik bij de Wildenberg een groepje fel oranje paddenstoeltjes. Het bleek te zijn: Byssonectria aggregata; het Klein oranje zandschijfje.

In het voorjaar ben ik weer op zoek geweest naar mummiekelkjes. Dat zijn paddenstoeltjes die groeien op afgevallen katjes en zaden die het jaar daarvoor geïnfecteerd zijn met sporen.

Elzenkatjesmummiekelkjes vind ik ieder jaar en eigenlijk overal, maar de andere mummiekelkjes zijn veel zeldzamer. In maart heb ik eindelijk mummiekelkjes gevonden op oude katjes onder Hazelaars op de rotonde van de volkstuin. De sporen zijn groter dan die van de anderen en met zekerheid gaat het dus om Hazelmummiekelkjes.

Hazelmummiekelkje

In onze tuin groeide in het voorjaar een Satijnzwam. Door de afwezigheid van Meidoorn en de aanwezigheid van Sleedoorns en door de lichte kleur mogen we van deskundigen met zekerheid aannemen dat het om de zeldzame Sleedoornsatijnzwam gaat.

Sleedoornsatijnzwam

Irmgard stuurde een prachtige foto van de Rode boleet die al in juni tevoorschijn kwam bij de Zuideresweg.

Rode boleet (Irmgard Ballast)

Bij het Meeuwenveen ontdekte zij een omgevallen Berk met daarop tientallen Vermiljoenhoutzwammen die heel mooi oranjerood kleuren. Zij heeft er enkele meegenomen om er papier van te maken en dat is gelukt!

Vermiljoenhoutzwam

Hoewel de paddenstoelentijd nog moet komen is het met de langdurige droogte van de laatste maanden de vraag wanneer en hoe. In het volgende nummer hoop ik u verslag te doen. Maar geniet eerst van de natuur in de herfst en wees zuinig op onze natuur want wij hebben de natuur beslist nodig. Dank aan de melders en blijf dat ook de komende tijd allemaal gerust doen.

Joop Verburg

VROEGE VOGELS IN HET DWINGELDERVELD

In alle vroegte stonden 9 personen klaar bij Tonckenshuys om deel te nemen aan de vroege vogel excursie georganiseerd door Natuurvereniging Zuidwolde. Aangekomen bij de parkeerplaats aan de kraloërweg werd de groep nog uitgebreid met 3 personen en onze gids Jan Mansens. Een behapbaar groepje vogelliefhebbers voor onze gids.

Vogelexcursie Dwingelderveld met Jan Mansens

Helaas was het weer niet van plan om mee te werken, het was fris en behoorlijk mistig. Hierdoor waren er beduidend minder vogels te spotten. Maar ondanks deze verminderde omstandigheden is het toch nog wel gelukt om, met name, verschillende vogelsoorten te beluisteren. De aftrap was voor de veldleeuwerik, niet te zien door de mist, maar zeker goed te horen. De Roodborsttapuit diende zich ook aan evenals een troepje appelvinken, deze zaten hoog in de eikenboom maar door de mist bleef het lang twijfelachtig of dit echt deze schitterende vogel was. Jan, onze gids, had echter geen enkele twijfel. Staartmees, roodborst, merel, koolmees, vink en putter ook allemaal aanwezig, evenals een flink aantal kuifeenden, dobberend in de vele aanwezige vennen in dit gebied. Dit gebied, het Dwingelerveld, is als zijn broekzak voor Jan Mansens, onze gids. Overal ziet hij wel een heuvel, een boom, een tak, een bosje waar hij ooit allerlei vogels heeft gespot, helaas was het deze morgen aan de magere kant.

Jan deed zijn uiterste best om ons kraanvogels te laten zien, tijdens de hele wandeling waren deze vogels niet aanwezig, maar of ze wat goed te maken hadden, tegen het eind van de wandeling bij de vogelkijk wand kwamen er plotseling twee aanvliegen en streken neer op een eilandje in het ven. Toch nog goed te zien met de verrekijker ondanks de nog steeds aanwezige mist. Door de aanwezige vogelspotters werd dit toch wel gezien als de kers op de taart. Tegen 10 uur waren we weer bij de auto op de parkeerplaats. Een mooie ochtend achter de rug, Jan werd hartelijk bedankt, de wens werd uitgesproken om dit soort excursies met enige regelmaat te organiseren. En daar willen wij binnen onze Natuurvereniging natuurlijk van harte aan mee werken.

Dick Hein

Kraanvogels in de mist

STEENBERGER OOSTERVELD MET DE JEUGDGROEP

Het is voorjaarsvakantie, 15°C en de zon schijnt volop. Ditmaal verzamelen we ons doordeweeks bij de ingang van het Steenberger Oosterveld. Van tevoren hadden we gezegd: "We zien wel wat we tegenkomen", maar al één of twee weken daarvoor hadden Joop en ik een stapeltje gemaakt van de paddenstoelen, die we tegen de bosrand hadden gevonden: vooral veel houtzwammen (takken met elfenbank, paarse dennenzwam, winterhoutzwam). Mette vond nog een kleine mycena, Max vond een tak met groene algen erop (geen paddenstoel) en vooral veel koeienhaar dat aan de bomen was blijven hangen.

Mette en Amber zoeken naar botten

We liepen de hei op speurend naar iets bijzonders. Joop wees de jongeren op zandkaalkopjes, op het vogelpootje (een plantje), op holletjes in koeienpoep (gegraaf van mestkevers). Matthijs vond een heel mooi klein oranje paddenstoeltje, waar Joop meteen voor door zijn knieën zakte. Dat zou toch wel héél mooi zijn, als er weer een kristalmosklokje gevonden werd! Oranje paddenstoeltje op de foto met Matthijs, vervolgens in het doosje mee naar huis om onder de microscoop te leggen.
Het tempo lag best laag en het was slechts klein grut waar wij op stuitten. Vandaar dat Amber en Mette wel naar de Schotse Hooglanders wilden, die aan het eind van het heideveld ons allang hadden opgemerkt. We zetten de pas erin en waren al snel dichtbij genoeg om de dieren goed te kunnen fotograferen. We hebben paardenliefhebbers onder ons en vandaar dat er zich een gesprek ontspon over het verschil tussen paarden en koeien. En dan hoor ik opeens de vraag: "Zouden koeien ook kunnen spelen?"
We liepen verder en maakten uiteindelijk nog een afslag naar het bosje, waarin een grote dassenburcht ligt. We zagen geen dassen, zelfs geen pootafdrukken. Max klom in een boom om vandaar uitzicht te hebben. Matthijs probeerde te ontdekken waar de Grote Lijster zat, die hij hoorde. Joop vond een komvormig bot en liet de jongeren raden van welk dier het kon zijn en welk lichaamsdeel het was. Ik vond iets verderop het hele skelet.

Dat leek toch verdacht veel op een haas. Het skelet lag onder een flinke koeienvlaai, maar dat was voor Mette en Amber geen belemmering. Kundig schoven zij met takjes de poep opzij en verzamelden de botjes in een plastic zakje.

Tussen de verse drollen het skelet van een haas

Een volgende bijeenkomst gaan ze hier weer een haas van in elkaar proberen te puzzelen!

Irmgard

Theo, Edwin, Metske en Jan bij het laken bij Buningshof

NACHTVLINDEREN BIJ BUNINGSHOF

Op 17 juli op een van de warme avonden die we in de afgelopen zomer zoveel hebben meegemaakt hebben we een open nachtvlinderavond gehouden bij Buningshof. Wij zijn daar eerder bezig geweest maar we waren benieuwd of de spectaculaire ontwikkeling die dit gebied doormaakt ook in de nachtvlindersoorten en -aantallen te merken zou zijn. Zes mensen kwamen meedoen waarbij naast de 2 lampen van Joop er ook nog een lamp van Edwin de Weerd bij kwam. We fotograferen nachtvlinders op een laken waar een sterke lamp voor staat waarbij nachtvinders op dat licht af komen en we gebruiken een zoete enigszins alcoholische stroop die op een aantal bomen wordt gesmeerd, waar weer andere soorten verzot op zijn. Omdat je pas laat kunt beginnen vanwege de late zonsondergang waren we voorbereid op een lange nacht. Dat kwam uit want de laatste was pas na vier uur 's morgens thuis. Het was dan ook een prachtige nacht

Een micro, de Fruitboomkokermot

met veel nachtvlinders en veel soorten. Het is heerlijk om in de stilte van dit soort nachten in een bloesje en zonder storende geluiden of bewegingen je één te voelen met de natuur . We hebben prachtige soorten gezien en dat er ontwikkeling is blijkt wel uit het feit dat na de 260 soorten die de afgelopen jaren bij Buningshof al zijn gezien er dit jaar weer 60 andere soorten zijn bijgekomen. Kom een volgende keer gerust meedoen.

Joop Verburg

Donkere wapendrager

Vogelwiekje op de smeer

VO-JEUGD OP DE WILDENBERG

In april gingen Irmgard en ik met een groep jongeren van de VO-groep naar de Wildenberg .

De jeugd is bepaald niet met boerderijdieren opgegroeid en de nabijheid van Hooglanders moest eerst wel even overwonnen worden, maar al gauw werden die als toeschouwers geaccepteerd.

Kennis maken met Hooglanders

Het ging vooral om ontdekken en ieder hielp mee om te kijken naar kleine bloeiende plantjes, zingende vogeltjes en vooral bijzondere insecten.

Grijze zandbij

Op de zandpaden waren de Grijze zandbijen al druk met het maken van broednesten in het

Parende strontviegen

zand en er werd al druk gepaard. De koemest is altijd goed voor allerlei mestkevers en Strontvliegen, maar ook andere kevers zoals de Slakkenaaskever en de Kettingschallebijter werden bewonderd.

Kettingschallebijter

Zelf zoeken en ontdekken is het mooiste wat je in de natuur kunt doen.

Joop Verburg

Zandbijen op zandige plekken aan het werk

SLEEDOORNPAGE PROJECT

Van de drie noordelijke provincies is ons Zuidwolde de enige plek, waar de zeldzame Sleedoornpage voorkomt. Er is de Natuurvereniging dus nogal wat aan gelegen om dit prachtige vlindertje te koesteren. Elke winter wordt op Sleedoorntakken in het dorp gezocht naar eitjes.

Afgelopen december vonden we er tegen de 30: een mooi aantal. De schok was groot toen wij in het voorjaar ontdekten, dat juist op de plekken waar wij die eitjes gevonden hadden, de Sleedoorns waren weg gesnoeid of met zandhopen overladen (i.v.m. aanleg glasvezelkabel).

We hebben contact opgenomen met twee ecologen van het SWV De Wolden Hoogeveen, omdat het met name gemeentelijke struiken betrof. Er kwam direct een gesprek en een plan van aanpak. Jan-Erik Plantinga opperde vervolgens twee ideeën. Hij heeft voor de gemeente een "Noodplan Sleedoornpage 2025 – 2035" geschreven met tips en aanbevelingen. En hij stelde voor een folder te maken om de bewoners van straten, waarvan wij weten dat de Sleedoornpage er voorkomt (als ei, rups of vlinder) bewust te maken van de bijzonderheid van deze vlinder. Weliswaar is het lastig om deze vlinder te zien: het ei is onooglijk klein, en als rups en ook als vlinder leeft het diertje tamelijk verborgen. Maar bewoners kunnen wel zorgen voor bloeiende nectarplanten zoals bijvoorbeeld Guldenroede. En ze kunnen nalaten Sleedoornstruiken te snoeien in de "broedtijd" (het beste kunnen de struiken gesnoeid worden in de maand juli). De folder is geschreven door Jan-Erik, geredigeerd door

Folder die is verspreid in een groot deel van Zuidwolde

Joop Verburg en vormgegeven door Lutsia Kors. Vervolgens hebben we de provincie benaderd over dit project en – omdat het ook voor de provincie een bijzonder project is – was men bereid de folders op het provinciehuis te laten drukken. De folders zijn tenslotte huis-aan-huis verspreid in de straten met een Sleedoorn-historie. In verschillende regionale kranten verscheen hierover een artikel van de hand van Peter Nefkens.
Heeft dit alles zin gehad? Dat moet nog blijken. Maar op het moment dat ik dit schrijf – 26 augustus – is er weer een Sleedoornpage gezien in de Vlindertuin. En Joop zegt vaak: "Waar er één vliegt, zijn er altijd meer!" Laten we het hopen. Dan kunnen we op 16 december weer eitjes vinden in Zuidwolde.

Irmgard Ballast

BUNING HERSTEL STUK HEIDELANDSCHAP

Iedereen die het vlinderommetje de laatste jaren heeft gelopen heeft ze gezien: de plassen van Buning.

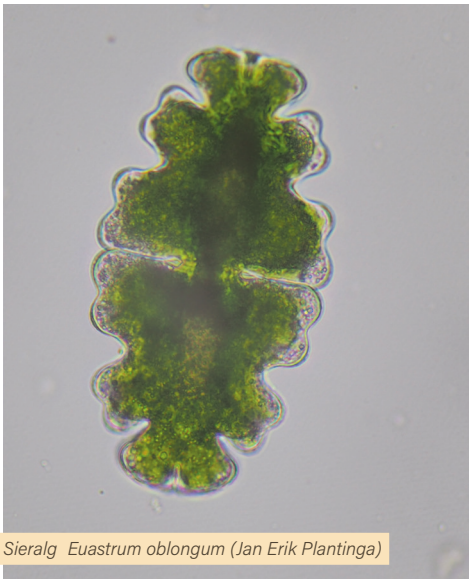
Rondom is al vrij veel Struikhei te zien en ook Gewone dophei heeft zich gevestigd. Een leuk moment om stil te staan bij wat dit natuurontwikkelingsproject heeft opgeleverd aan minder algemene plantensoorten.

Vooral de plassen zijn bijzonder qua plantengroei. De kleine, westelijke plas staat vol met Duizendknoopfonteinkruid. Dit water valt tot nu toe nooit helemaal droog, wat ook erg fijn is voor de kikkers en libellen. Er komt hier waarschijnlijk grondwater omhoog, kwel noemen we dat ook wel. Een andere bijzonderheid is het Moerashertshooi dat hier in de oeverzone zeldzaam voorkomt. Mogelijk is die hier niet vanzelf gekomen, maar door mensen geïntroduceerd, maar ze staat er maar mooi wel!
De grote plas valt wel vaak droog in de zomer, zo ook dit jaar. Toch staan ook hier verschillende soorten van vrij voedselarme vennen en vochtige heide. Dit zijn Bruine snavelbies, Veelstengelige waterbies, Egelboterbloem, Waterpostelein, Wateraardbei en recent nog ontdekt door Irmgard, Moeraswolfsklauw.

Moeraswolfsklauw

Ook groeit hier de voor Drenthe zeldzame Dwergzegge. Deels komen deze soorten voor omdat er keileem aan de oppervlakte is gekomen met de inrichting van dit gebied.

Sieralg Euastrum oblongum (Jan Erik Plantinga)

Voor de vaak zeldzame sieralgen, miniplanten, zijn de plassen eveneens al in korte tijd interessant geworden. Helaas is de exoot Watercrassula verschenen in beide plassen en breidt deze zich rap uit. Hopelijk verdringt deze de andere planten op termijn niet. Al met al is Zuidwolde weer een stuk heidelandschap rijker dankzij dit lovenswaardig initiatief van de familie Buning!

Venwitsnuitlibel

Wat betreft de vlinder en libellensoorten zijn er de afgelopen jaren veel waarnemingen gedaan. Hoewel dit jaar door de droogte vrij weinig libellen te zien waren, zijn er vanaf 2022 inmiddels 29 soorten gespot, waaronder soorten die redelijk zeldzaam zijn zoals de Venwitsnuitlibel, Zwervende heidelibel en de Zwarte heidelibel, daarnaast ook diverse weinig voorkomende juffers zoals de Tangpantserjuffer, Zwervende pantserjuffer en Noordse winterjuffer. Als je dit vergelijkt met andere locaties, bijvoorbeeld het Kuinderbos in Flevoland welke als een libellenrijk gebied bekend staat en waar in dezelfde periode 36 soorten zijn gezien, is dit best veel. Wat betreft de dagvlinders staat de teller op 19 waaronder de Grote vos en dit jaar zelfs de Kleine parelmoervinder. Vanaf 2024 zijn er ook een aantal nachtvlinderavonden georganiseerd. Hierbij zijn inmiddels 324 soorten Nachtvlinders en Micro's, waaronder diverse zeldzame, gezien. Deze zijn voornamelijk op een laken met een nachtvlinderlamp gezien. Daarnaast is er gebruik gemaakt van smeer en feromonen om bepaalde nachtvlinders (o.a. diverse wespvlinders) te lokken. Al deze waarnemingen laten zien hoe bijzonder dit gebied in vrij korte tijd is geworden.

Jan Erik Plantinga en Metske van der Maar

Zwervende heidelibel (M. van der Maar)

Hier zie je de oplossing van het zoekplaatje op pagina 5. Je ziet hier een Absintmonnikrups op Bijvoet. Goede camouflage he?

JEUGDACTIVITEITEN IN DE VOORJAARSVAKANTIE

Met een kleindochter en een vriendje kwamen we aan op een prachtige plek, waar de activiteit was. De kinderen konden allerlei activiteiten gaan doen deze ochtend. Wat ik zag waren heel veel blije enthousiaste kinderen (wel bijna 50) en net zo enthousiaste vrijwilligers die dit alles begeleidden. Prachtig!

Buningshof vol met jeugd en activiteiten

Ze begonnen eerst met een vetbol maken, ook zo leuk bedacht hoe het vet smelten gedaan werd. Daarna hebben ze bijna alle activiteiten gedaan, ondertussen werden we getrakteerd op een kop koffie, chocomelk en ranja met

Soms vond je complete muizenschedels

een lekkere koek. De kinderen gingen pinda's rijgen en hebben heel hard gewerkt aan hun bijenhotel, het vogelhuisje en de uilenbal.

Insectenhotel bouwen

Pindaslingers maken

Mussenkasten maken

Uilenballen pluizen en met microscoopje bekijken

Mussenkasten kleurrijk beschilderen

Dank jullie wel voor deze ochtend die jullie alle kinderen hebben gegeven, ik weet zeker dat ze hier later nog aan terug denken! Chapeau voor alle vrijwilligers! Er stond ook een bus voor een vrijwillige bijdrage, nou daar hebben we uiteraard wat geld in gedaan! Tot een volgende keer :)

Groeten van oma Warrie

Pindarijgen voor jong en oud

ADVERTENTIES

Uw advertentie ook hier? Stuur een mail naar info@natuurverenigingzuidwolde.nl

Is uw fiets toe aan onderhoud?

Dave Fietsen

REPARATIE ONDERHOUD VERKOOP

OMMERWEG 40
7921TD ZUIDWOLDE

WWW.DAVEFIETSEN.NL
DAVEFIETSEN@OUTLOOK.COM
06-47789330

K&D Tuin en Dier

- (Organische) meststoffen
- Bodemverbeteraars (compost, champost)
- Diervoeders & strostrooisels
- (Tuin)gereedschap & bedrijfsbenodigdheden
- Landbouwfolies & zaaizaden
- Gewasbeschermingsmiddelen

Middelveenseweg 7c, 7921 RM Zuidwolde
Tel: (0528) 37 04 45
Mobiel: 06 80 15 85 79
info@kendshop.nl
www.kendshop.nl

De vakwinkel voor groene vingers & Dierenliefhebbers!

Kom zelf je groentes oogsten in onze zelfoogsttuin

Geniet ongeveer 30 weken lang van onze Biologisch-dynamische groentes uit eigen tuin. Met liefde door ons gezaaid, gepoot, geplant, verzorgd en door u geoogst.

Meer info: naoberhoeve.nl
of mail: tine@naoberhoeve.nl

Naoberhoeve ZORGBOERDERIJ Pesserweg 4 | Echten | naoberhoeve.nl

BROEIHOOP KLAAR VOOR NIEUWE BEWONERS

Op zaterdag 18 april is de broeihoop achter de Buningshof weer gereed gemaakt voor de Ringslangen. Helaas was de opkomst van Ringslang-liefhebbers dit jaar wat minder maar dit werd ruimschoots gecompenseerd door de inzet en enthousiasme. De gemeente De Wolden had, heel attent, gezorgd voor materiaal als oude bladeren en houtsnippers. Onze penningmeester doneerde een baal hooi. Samen met het aanwezige restmateriaal gaf dit voldoende volume om in ongeveer 2 uur een mooie hoop te maken.

Hout, hooi en bladeren ophopen op aanwijzing van Albert

Ringslangen gebruiken broeihopen om hun eieren te leggen. Door het rottingsproces van het organisch materiaal komt er warmte vrij. Ringslangen zijn koudbloedig en kunnen zelf de warmte niet genereren. Na 5 tot 10 weken komen de 20 tot 30 eieren uit en kunnen de kleine slangetjes hun nieuwe leven beginnen. Na 3 tot 4 jaar zijn de slangen volwassen en kunnen ze zelf voor nageslacht gaan zorgen. Een Ringslang wordt gemiddeld 60 cm groot maar er zijn exemplaren gezien (vrouwtjes) van meer dan 1 meter. Ringslangen zijn niet giftig, Ze kunnen heel goed zwemmen en eten voornamelijk amfibieën. Nu nog maar hopen dat Ringslangen de broeihoop bij Buningshof weten te vinden.

Albert Heere

Samen materiaal voor de broeihoop aanslepen

BOERDERIJENFIETSTOCHT

Op 29 juli 2026 was er weer een boerderijen fietstocht waar de Natuurvereniging Zuidwolde ook weer present was met aandacht voor de kinderen van de kinderfietstocht.
Bij de familie Leerdam aan de Oosterweg was de eerste stop voor de kinderen en in hun tuin met 2 grote vijvers was er ruimte genoeg om naar hartenlust met netjes waterdiertjes te vangen. Deze werden vergeleken m.b.v. een zoekkaart en zo mogelijk van de daarbij behorende naam voorzien. Er waren ongeveer 50 kinderen die deze morgen op de fiets waren gestapt en meededen met deze activiteit van de Natuurvereniging. Een mooie

Boerderijfietstocht 2026 (Dick Hein)

gelegenheid voor de kinderen om actief te zijn en daarbij ook nog wat te leren vanuit de natuur. Fanatiek werd er gehengeld naar waterdiertjes, aanvankelijk was de vangst wat aan de magere kant maar met de tijd werd er steeds meer gevangen. Kikkervisjes in alle maten, salamanders, waterkevertjes, een duikerwants en visjes en zelfs een kleine groene kikker. De kinderen hebben zich uitstekend vermaakt met dank aan de familie Leerdam voor de gastvrijheid bij vijvers en tuin .

Albert, Bert en Dick

Zwartvoetje (een duikerwants)

SAMEN DE SCHOUDERS ONDER ONS VLINDEROMMETJE!

Ons Vlinderommetje in Zuidwolde ligt er prachtig bij, maar dat gaat niet vanzelf. Achter de schermen is er de afgelopen tijd weer hard gewerkt om de route mooi en toegankelijk te houden.

Nieuwe versterking en overleg

We zijn heel blij met de komst van een nieuwe vrijwilliger: Bé de Vries gaat zich ontfermen over het onderhoud van een deel van de route. Bé, van harte welkom! Daarnaast hebben we constructief overleg gevoerd met Landschapsbeheer Drenthe om het beheer van de route ook op de lange termijn goed af te stemmen.

Bert Snippe van de werkgroep natuurbeheer aan het werk achter de carpool

Onderhoud en herstel

Op 12 maart heeft de werkgroep Natuurbeheer een dag aan het pad achter de carpool gewerkt. Zwaar werk want het was bijna helemaal dichtgegroeid met Bramen. De periode daarna heeft het meubilair extra aandacht gekregen. De banken en tafels langs ons mooie Vlinderommetje zijn of worden volledig gecontroleerd en gerepareerd, zodat wandelaars weer comfortabel kunnen uitrusten. Daarnaast loopt het reguliere onderhoud – zoals snoeien en harken – natuurlijk continu door.

Zelf de handen uit de mouwen steken?

Zie je tijdens je wandeling een overhangende tak of rondslingerend snoeiafval? Je mag natuurlijk altijd zelf direct een beetje snoeien en het afval netjes opruimen. Vele handen maken licht werk! Samen houden we het Vlinderommetje een prachtige plek in Zuidwolde. Met groene groet,

Bé de Vries, Jaap Vliegenthart, Henk Bos, Harrie Bulthuis, Gerrie de Lange, Harrie Berendsen, Mart Krook, Joop Verburg en Geert Wemmenhove, Coördinator Vlinderommetje 06-21210443

NAJAARS- EN WINTERPROGRAMMA 2026-2027

Zaterdag 3 oktober – 9.30 – 12.00 uur

Paddenstoelenexcursie Faliebergbos voor jong en oud.

(Start bij Tonkenshuys) Onder leiding van Hans Post en Joop Verburg gaan we tot ca. 12.00 uur op zoek naar paddenstoelen. Wie vindt de bijzonderste paddenstoel? Welke zijn eetbaar? Wat betekenen paddenstoelen in de natuur? En voor de jeugd zijn er vragen als: Wie vindt de kleinste paddenstoel? En wie de kleurigste? Iedereen is welkom en er zijn geen kosten aan verbonden maar een vrijwillige bijdrage is welkom. Na afloop is er de mogelijkheid om samen paddenstoelensoep te maken en te eten.

Zaterdag 17 oktober – 9.30 – 11.30 uur

Workshop Herfstkunst Buningshof

In het kader van Oktober Kindermaand organiseren we een jeugdworkshop Herfstkunst.
Er is van alles te doen en te maken! Er kan geknutseld worden met bladeren, takken, bloemen, herfstkleuren. Er zijn mini-excursies naar diersporen en paddenstoelen. Kriebelbeestjes onder de microscoop kunnen worden nagetekend of nagemaakt met natuurlijke materialen. Deelname is gratis, een vrijwillige bijdrage is welkom! Graag opgeven via info@natuurverenigingzuidwolde.nl

Zaterdag 24 oktober

Nacht van de Nacht - Silent Disco in Faliebergbos

Dit jaar werken we samen aan de Natuur en Milieufederatie Drenthe. Zij hebben een Nachtdier Symphonie ontwikkeld. Met silent-disco-koptelefoons lopen we een korte wandeling - met routebordjes - door het bos, waarin geluiden uit de natuur te horen zijn vanaf 120.000 jaar geleden tot nu. Start: parkeerplaats Tonckenshuys. Na afloop is er koffie of chocolademelk in het Tonckenshuys. Graag aanmelden via de mail. Anders is er mogelijk een wachttijd.

Dinsdag 3 november – 20.00 – 22.00 uur

Lezing "Over Blau-blau en Killy-killy: de tropische natuur van Nederland"

In het Wolderhuus zal Bert Denneman ingaan op de unieke natuur van Caribisch Nederland (Bonaire, Saba & St. Eustatius). Vanuit bijna 20 jaar betrokkenheid bij de eilandelijke natuurbescherming weet hij veel te vertellen over de bijzondere ecosystemen en soorten zowel in zee als op het land.

Zaterdag 7 november – 9.00 – 12.00 uur

Natuurwerkdag Buningshof

Natuurvereniging Zuidwolde doet mee aan de nationale Natuurwerkdag in samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe. Vanaf 9.00 uur gaan we aan de slag bij de Buningshof om het heideterrein weer open te maken en opslag te verwijderen. Ook de tuin bij de Buningshof wordt onder handen genomen. Iedereen die mee wil doen, jong en oud, is van harte welkom. Heerlijk om samen buiten de handen uit de mouwen te steken en te zien hoe een gebied opknapt van deze onderhoudsbeurt. We sluiten af om 12.00 uur met stevige soep voor alle medewerkers.

1 december 2026 – 19.30 – 22.00 uur

Foto- en filmavond in het Wolderhuus

Inmiddels een jaarlijkse traditie! Ieder lid of iedere belangstellende krijgt de gelegenheid om een beperkt aantal (van maximaal 15 tot 20) zelfgemaakte natuurfoto's of korte filmpjes te vertonen. Er is maximaal 10 minuten tijd beschikbaar per presentatie. Eerdere avonden hebben laten zien dat er prachtige verhalen verteld worden en dat er bijzondere foto's en filmpjes te zien zijn. Opgave voor deelname aan de vertoning is vooraf nodig via info@natuurverenigingzuidwolde.nl.

Zaterdag 19 december – 10.00 – 15.00 uur

Sleedoornpage-eitjes zoeken in Zuidwolde

Start om 10 uur bij de Vlindertuin. Ook dit jaar gaan we met begeleiding van Menno Venema van de Vlinderstichting op zoek naar sleedoornpage-eitjes. Vorig jaar verliep de zoektocht heel succesvol met ruim 30 eitjes. We lunchen tussen de middag bij Jan en Wilma Huiskes. Graag aanmelden via info@natuurverenigingzuidwolde.nl.

Maandag 28 december – 13.30 – 17.00 uur

Eindejaarsplantenjacht

Startpunt Atelier Tolweg 9. Planteninstituut FLORON nodigt ons uit om weer mee te doen met de jaarlijkse plantenjacht tussen kerst en oud en nieuw. We gaan op zoek naar wilde planten die in de winter bloeien. Daar wordt in de winter niet zo vaak naar gekeken. Met deze plantenjacht, die voor de dertiende keer gehouden wordt, willen wil FLORON hun kennis uitbreiden! Iedereen, jong en oud, is welkom. Er wordt na afloop gezorgd voor koffie, thee en wat extra's. Graag aanmelden via info@natuurverenigingzuidwolde.nl.

Woensdag 30 december - 9.30-11.30 uur

Jeugdworkshop Vogelkastjes timmeren

In de kerstvakantie kunnen er weer vogelkastjes getimmerd worden in Buningshof. Ook is het mogelijk om voor vogels pinda's te rijgen en vetbollen te maken. In de kleine schuur liggen uilenballen klaar om uitgeplozen te worden. Kinderen vanaf 5 jaar en hun begeleidende (groot)ouders. Graag aanmelden via info@natuurverenigingzuidwolde.nl.

Zondag 3 januari – 13.30 – 16.00 uur

Winterwandeling Veeningen

Op deze eerste zondag na Nieuwjaar organiseert Natuurvereniging Zuidwolde de traditionele winterwandeling. We verzamelen om 13.30 uur bij de boerderij van Mirjam Benjamins, Veeningen 36, Veeningen. Bert Steenbergen zal ons al lopend meenemen in de geschiedenis van Veeningen. We sluiten om ca. 15.15 uur af met koffie of chocolademelk en koek. Maximaal 20 deelnemers. Graag aanmelden via info@natuurverenigingzuidwolde.nl.

Dinsdag 9 februari - 19.30 – 21.30 uur

Lezing over de Oehoe, Wolderhuus

Willem van Manen, senior veldmedewerker bij SOVON, zal ons vertellen over deze indrukwekkende roofvogel. De oehoe is een veelzijdige alleskunner met grote overlevingskracht; een soort die zich - zo lijkt het - ook in Drenthe stevig gaat vestigen.
De lezing is gratis, vrijwillige bijdrage is welkom.

Dinsdag 23 februari – 9.30 – 11.30 uur

Jeugdworkshop "Vliegen" bij Buningshof

Het onderwerp wordt waarschijnlijk "vliegen". Houdt de website in de gaten.

Dinsdag 16 maart 09-00 uur – 12.00 uur

Voorjaarswerk in de Vlindertuin

De Vlindertuin is een trekpleister voor zeer velen, maar heeft wel onderhoud nodig. Iedereen is welkom om mee te helpen de Vlindertuin weer voorjaarsklaar te maken en de snipperpaden weer aan te vullen. Tussendoor wordt voor koffie/thee en lekkers gezorgd.

Maandag 22 maart – 19.30 – 22.00 uur

Ledenvergadering met lezing over Drentse beekdalen. Wolderhuus.

De agenda van de jaarvergadering komt in het volgende blad Natuurgenoten (in maart) en is dan ook op de website te vinden. Na de ledenvergadering start om 20.30 uur de lezing van Uko Vegter waar ook alle belangstellenden welkom zijn. Uko Vegter werkt bij het Drents Landschap. Hij zal na de ledenvergadering vertellen over Drentse beekdalen in het algemeen en het Reestdal in het bijzonder. Hij gaat in op het ontstaan van beekdalen, het waterbeheer, de natuurkwaliteit en bedreigingen, en de flora en fauna in/rondom de beken. Op de ledenvergadering is ook de koffie voor iedereen voor rekening van de Natuurvereniging.

JAARVERGADERING EN LEZING OVER MARTERS

Op 24 maart is de ledenvergadering van de Natuurvereniging gehouden en is besproken wat er in het afgelopen jaar gebeurd is. Het verslag van de ledenvergadering is te lezen op de website van Natuurvereniging Zuidwolde.

Aaldrik Pot vertelt over marters

Na een korte pauze komen ook veel andere belangstellenden binnen en krijgt Aaldrik Pot (boswachter bij Staatsbosbeheer) het woord. Zijn lezing gaat over Boom- en Steenmarters. Eerst geeft hij uitleg over de marterfamilie en hoe je Boom- en Steenmarters uiterlijk uit elkaar kan houden.

Aaldrik laat ons oefenen met een flink aantal plaatjes, waarbij het duidelijk wordt dat een marter in een boom niet per se een Boommarter is.

De Steenmarter is een generalist in alles, zowel qua woonplek als qua eten. Nu hij beschermd is en niet meer mag worden bejaagd, zie je dat zijn leefgebied aan het uitbreiden is. Steenmarters zijn berucht vanwege de overlast, die ze kunnen geven. Maar Aaldrik betoogt dat dit reuze meevalt en dat de overlast ook afneemt. Hij laat een filmpje zien van vechtende Steenmarters. Hij legt het territoriumsysteem uit van deze dieren aan de hand van een plattegrond van een deel van Norg. Als één van de marters overlijdt, komt er een plek vrij en wordt er onderling opgeschoven naar een beter

Steenmarter

territorium. De Boommarter kwam tot 2000 vooral voor in Drenthe, de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug. Ook van dit dier is de verspreiding sindsdien enorm toegenomen. Tot zijn biotoop behoren in principe bossen en laagveen met moerasbos. Ook Boommarters zijn opportunisten: zij eten wat ze kunnen vinden. Als sporenkenner geeft Aaldrik vele manieren waaraan je kunt herkennen of er een Boommarter in de buurt aanwezig was.

Boommarter (Martin Stolp)

Tenslotte vertelt Aaldrik nog enthousiast over verschillende onderzoeken, die hij met enkele anderen opgezet heeft om de verschillende territoria van de Boommarter in kaart te brengen.

Bas Slot

LENTEWANDELING OVER LANDGOED LINDE

Op zaterdag 25 april maakten we met een grote groep van 32 belangstellenden een ontdekkingstocht over Landgoed Linde, aangelegd door Bram Luten. Bram vertelde ons eerst over de ontstaansgeschiedenis van het landgoed. Hij was in zijn vorige leven akkerbouwer en maakte vanaf 2003 van zijn agrarische land (> 30 hectare) een prachtig stuk beboste natuur met allerlei soorten bomen (verplicht 6000 bomen per hectare dus 180 duizend bomen!), afgewisseld met open plekken, poelen, sloten en wandelpaden. Wat een bewonderenswaardige carrière-switch. Dat zal een hele omschakeling en een veelomvattende klus zijn geweest. - en nog steeds zijn, omdat beheer en onderhoud ongetwijfeld ook veel vergen.

Kleine eikelboorder

Na deze inleiding gingen we op weg langs al dat moois. Het landgoed lag er op deze zonnige lentedag op z'n aller fraaist bij. Joop liet ons allerlei wondertjes der natuur zien en kon er, zoals hij dat alleen kan, alle ins en outs over uitleggen. Zo zagen we bladrollende rupsjes,Eikelboorders, parende snuitkevers,

De bijna verdronken Kleine beervlinder

Aandachtig geluisterd naar het verhaal van Bram

de Gehakkelde aurelia, het rupsje van de Citroenvlinder op de vuilboom, Grote muur, de Robinia , en nog véél meer. Pien redde een bijna verdronken nachtvlinder: de Kleine beer. De jongste deelnemer Roosmarijn vond een prachhtig schildpadkevertje met twee lichtgevend groene strepen op de rug. Ook van Bram en Irmgard kregen we veel te horen over alles wat er leefde en bloeide en groeide. We kwamen uiteindelijk weer uit bij de boerderij. Op een stuk land ernaast heeft Bram een schitterende boomgaard aangelegd met appel- en perenbomen van oude rassen. De vruchten worden geperst in het najaar en het sap ervan wordt dan verkocht.

Schildpadkevertje Cassida vittata (Roosmarijn)

Achter de boerderij stond hierna koffie, thee en koekjes voor ons klaar. Ook kregen we het sap van de appels en peren uit de boomgaard te proeven. (Zie foto) De boerderij van het echtpaar Luten is onderdeel van het landgoed, de baanderdeuren staan vaak open zodat vele zwaluwen op de deel kunnen nestelen. Bram kreeg nog zwaluwvormige koekjes, kunstig gebakken door Irmgard. Het was een prachtige middag; dank aan de Natuurvereniging voor de organisatie en alle lof voor Bram Luten die Linde verrijkt heeft met zo'n verrassend stuk natuur.

Adriaan van der Putten en Roelien Prij

INSECTENSAFARI

Op zoek naar insecten

Met Bert en Joop op safari

Vandaag, woensdagmiddag 26 augustus stond er een insectensafari bij Buningshof gepland bij natuurvereniging Zuidwolde. Na het welkom heten door Irmgard werden de kinderen in 2 groepen gedeeld. Wij mochten als eerste op insectensafari onder leiding van Joop en Bert.

Joop startte de Safari met de vraag; wat is nu eigenlijk een insect? Zo wist een ieder waar we naar op zoek zouden gaan.

De kinderen kregen in duo's een bingokaart mee waarop allerlei kleine zoekopdrachten stonden

Ondertussen vertelden Joop en Bert van alles over de insecten die we zoal tegen kwamen en werden er insecten gevangen om later onder de microscoop van dichtbij te kunnen bekijken. Zo kon je niet alleen de kleuren maar ook de pootjes, voelsprieten en aderen in de vleugels pas echt goed zien!

Blij met de vondsten

Bekijken van insecten onder microscoopje

Invullen van BINGO-kaart

Met Liesbeth werken Jesse en Daan aan hun Robot-insect

Daarna was het tijd om aan de slag te gaan met het knutselen van een eigen insecten robot! De kinderen luisterden aandachtig naar de uitleg van Irmgard. Nu was het tijd om zelf aan de slag te gaan, de mooiste creaties kwamen tevoorschijn! De kinderen hadden nu immers de insecten van heel dichtbij kunnen zien en bootsten dit met wat toegevoegde fantasie na.

En het allerleukste?? De robots bewegen ook nog eens!!

Al met al een leuke, leerzame en gezellige middag met dank aan een ieder van de natuurvereniging!

Carline Zantingh, mede namens Jesse en Daan

Het resultaat wordt gedemonstreerd

SLOOTJESDAG BIJ NOLDERWOUD

Omdat het bij de Idylle te dicht begroeid was en er bij Middelveen te weinig water stond, besloten we met een groep kinderen op ontdekkingstocht te gaan in het Nolderwoud. Met zo'n 15 dappere strijders trokken we eropuit, gewapend met schepnetten.

De vangst bestond uit waterschorpioenen, allerlei kleine waterdiertjes en vooral heel veel kleine kikkertjes, met hier en daar ook een grotere kikker. We bekeken onze vondsten in een grote bak en onder de loep. Al snel gingen de schoenen uit en werd er volop gescharreld langs de waterkant. Gelukkig bleef de regen uit.

Met schepnetjes bij de plas bij Nolderwoud

Intensief kijken naar de vangst

Aan het einde van de middag ging iedereen met natte voeten, maar met veel nieuwe ontdekkingen, weer naar huis.

Mieke Holtmaat

GIERZWALUWEN IN DE AVONDSCHEMERING

Helemaal uit Afrika en dan precies de weg weer terug weten te vinden naar Zuidwolde! Voor zo'n klein beestje, dat wonderbaarlijk sierlijk en snel door de lucht scheert, is dat toch een hele prestatie. Geert Wemmenhove vertelt er enthousiast over en laat ons groepje van acht personen op een aantal plekken in Zuidwolde zien, hoe ze rondcirkelen, hoe ze de muur van een gebouw bijna lijken aan te tikken, hoe ze zich vastkleven aan die muur om eten te brengen aan hun jongen. En hoe ze uiteindelijk – wanneer het steeds meer gaat schemeren – een verborgen holte onder de ramen van het gemeentehuis invliegen om daar te gaan overnachten. Totdat de zon weer opkomt en voor hen de dag weer begint.
Geert heeft voor ons een informatieblad gemaakt, waarin hij kort heeft aangestipt waaraan we de vier verschillende 'zwaluwen' kunnen herkennen (een gierzwaluw is biologisch gezien geen familie van de boerenzwaluw, de huiszwaluw en de oeverzwaluw). Ook de huiszwaluw proberen we te spotten, maar ze laten zich niet zien.

Gierzwaluwen in muurgaten van het gemeentehuis (Irmgard)

Voortaan kijken we meer naar de lucht (Irmgard)

Aan het eind van de excursie vertelt Geert dat als de gierzwaluwen in hun holen vluchten, de vleermuizen juist tevoorschijn komen. Hij heeft een bat-detector op zijn fiets zitten. Wij fietsen samen terug naar huis en dan begint plots het kenmerkende getik van de bat-detector en scheert er een ander vliegend object door de lucht. Moeiteloos gaat het één over in het ander. En moeiteloos schakelt ook Geert over van het ene op het andere onderwerp. Hij vindt het fascinerend. En dat brengt hij op ons over. Voortaan kijken we méér naar de lucht!

Irmgard

JEUGDMIDDAG IN BUNINGSHOF

15 januari 2026

Wat was het een gezellige en leerzame jeugdmiddag in Buningshof! Met een mooie, gemengde groep jongeren van groep 7-8 hebben we allerlei proefjes gedaan. We begonnen met een proefje waarbij we onze eigen lavalamp maakten. Met olie, water en kleurstof zagen we hoe de kleuren met behulp van een bruistablet door elkaar dansten zonder echt te mengen. Het was prachtig om te zien hoe de druppels op en neer bewogen – net een echte lavalamp! We maaktne een waterraket en bestudeerden Korstmossen met een loepje.

Daarna volgde een bijzonder experiment: hoe krijg je een heel ei in een fles? Eerst leek het onmogelijk, maar met een slimme truc en een beetje natuurkunde lukte het toch. Vol verwondering zagen we hoe het ei de fles in werd gezogen. Ook werd onze kennis getest tijdens een fanatieke dierenquiz. De vragen varieerden van makkelijk tot best lastig, en er werd goed meegedacht. Er kwamen verrassende weetjes voorbij en er werd flink gelachen om sommige antwoorden. Het was een gezellige middag vol experimenten, luisteren, leren en plezier maken. Met een gemengd gezelschap hebben we genoten van elkaars enthousiasme en nieuwsgierigheid.

Mieke Holtmaat

Jeugdgroep 7 en 8 in Buningshof

KIERSCHE WIJDE: LIBELLEN, VLINDERS EN VOGELS

20 juni, bijna de langste dag van het jaar, dus een goed moment om eropuit te trekken en het prachtige gebied van de Kiersche Wijde te bezoeken. Voor mij als Meppelaar, maar toch lid van de Zuidwoldiger club, is dit een bekend gebied. Ik loop hier regelmatig een rondje, meestal in het weekend, maar soms ook op een doordeweekse avond.

Bij de parkeerplaats heb je de keuze uit twee wandelroutes: Oost en West. Zelf loop ik meestal de westelijke route, omdat onze hond Lara daar aangelijnd mee mag. De oostelijke route, aan de andere kant van de weg, is langer en wat gevarieerder, maar omdat Lara daar niet welkom is, sla ik dat deel meestal over. De route West ken ik inmiddels op mijn duimpje, dus eigenlijk hoopte ik stiekem op een rondje Oost.

Excursie Kiersche wijden (Irmgard Ballast)

Om 9.30 uur komen de twee gidsen en de overige deelnemers uit Zuidwolde aan. Met een groep van zeven personen trekken we het gebied in. En wat denk je? We doen het oude, vertrouwde rondje West. Metske van der Maar en Edwin de Weerd zijn de biologen van dienst. Onder hun leiding lopen we de bekende route, maar wat is het heerlijk om met zoveel deskundige ogen op pad te zijn. De bijzondere waarnemingen vliegen je letterlijk om de oren. Direct bij de auto's, op het bruggetje, zien we de eerste mooie libellen en juffers. Blauwe breedscheenjuffers, Grote roodoogjuffers en natuurlijk een van de pareltjes van het gebied: de sierlijke

Grote roodoogjuffer

witsnuitlibel. Vanaf de parkeerplaats kun je direct het pad volgen, maar er ligt ook nog een grasveld dat de moeite waard is. "Kijk, een koraaljuffer!" klinkt het al snel. Even later verschijnt boven ons een grote libel die voortdurend over het water patrouilleert.

Zou dat geen Gevlekte glanslibel zijn? Die zit vrijwel nooit stil, dus determineren moet vaak in de vlucht gebeuren.

Gelukkig lukt dat Metske moeiteloos, en hij weet er zelfs nog een mooie foto van te maken.

Tijdens de wandeling door het gebied komen er nog veel meer soorten libellen en juffers voorbij. De Kiersche Wijde West staat landelijk bekend om haar grote soortenrijkdom. Van de ongeveer zeventig soorten libellen die in Nederland voorkomen, zijn er maar liefst 42 in dit gebied waargenomen. Natuurlijk niet allemaal tegelijkertijd, maar voor liefhebbers is dit een fantastische plek. Ook de gevlekte witsnuitlibel laat zich zien, net als de viervlek, de bruine korenbout en de vroege glazenmaker. Voor wie benieuwd is naar de volledige soortenlijst: op Waarneming.nl kun je eenvoudig zoeken op Kiersche Wijde en 20 juni.

Prachtige luchtfoto van de Gevlekte glanslibel (Metske vd Maar)

Naast de libellen, waarvoor Metske de specialist was, liet Edwin ons kennismaken met allerlei andere soortgroepen. We zagen tal van insecten zoals een Pootmot, een fraai micronachtvlinertje, fraaie planten, waaronder de uiterst giftige Waterscheerling, en de rietorchis. En als liefhebber van het gebied kon ik de groep natuurlijk ook laten kennismaken met de heerlijke geur van de gagel. Bij de vogels was de wielewaal zonder twijfel de topper van de dag. Eerst liet hij zich een paar keer voorzichtig horen, maar later werd het echt feest toen hij luidruchtig en territoriaal een visdief achterna zat. Ook een overvliegende sperwer met prooi was prachtig in beeld. En natuurlijk ontbrak ook de purperreiger niet, een soort die prachtig past bij dit moerasgebied.

Al met al kom je, zelfs met zeven personen, ogen en oren tekort. De Kiersche Wijde blijft een schitterend gebied vol verrassingen. Een absolute aanrader om eens te bezoeken, zeker omdat het zo dichtbij ligt.

Erik Veldboom

Pootmot een merkwaardige microvlinder

De zeer giftige Waterscheerling

NESTKASTROUTES

woensdagavond

Dit jaar was de groep die meeliep aanmerkelijk groter dan vorig jaar. Dat is natuurlijk geweldig. Wat ook leuk was dat veel ouders meeliepen. En vrijwel iedere woensdagavond kwam de groep trouw opdagen! En daarbij waren die ouders een grote hulp bij het openen en registreren van de inhoud van de kastjes. We hebben veel beleefd. De ontwikkeling van eitje tot vlieggrage jonkies.

Soms vlogen ze ons om de oren en dan is het prachtig om van afstand te zien hoe de ouderen deze jongen voeden en ook dat ze precies weten waar de jongen zitten.

Dit jaar geen bijzondere gevallen, zoals vorig jaar een vliegenvanger. Alleen maar mezen. Voor volgend jaar hopen we er wel een spechtenkast bij te hebben. Uit het verleden

Vertederende beelden van jonge mezen (Bert H)

weet ik dat die ook best vaak door spechten worden gebruikt. Bij de laatste controle bleek trouwens dat er zeker drie mezen weer begonnen zijn met een tweede broedsel (maar het kunnen natuurlijk ook andere mezen zijn die profiteren van een kant en klaar nest. Onze dank gaat trouwens ook uit naar Martin Maat, die de nestkasten inbraakproof (tegen eekhoorns!) heeft gemaakt!

Namens de hele groep, Bert

Deelnemers aan de nestkastroute (Bert H)

Pimpelmees broedend (Martin Maat)

Met mogelijk een toekomstig Paleontoloog, Ecoloog, Archeoloog, Entomoloog en Ornitholoog hebben we wekelijks, van half april tot half juni, deze nestkastroute gelopen.

In de 25 nestkastjes zijn de afgelopen weken door ons in totaal meer dan 115 jonge pimpelmeesjes en koolmeesjes geteld.

In nestkast zestien zaten 28 april al jonge pimpelmeesjes.

Elf piepjonge mezen (Marije)

Martin heett gelukkig de meeste nestkastjes al hufterproof gemaakt in deze Vogelaarwijk. Toch zijn er dit jaar ook nog enkele misdaden gepleegd door hooligans. Onder andere Squirrel, Pinemarten of Stonemarten houden we verantwoordelijk hiervoor.

Dertien eitjes in het pimpelmezennest (Martin Maat)

(Waren HooliGans maar ganzen). Nestkast tien met al 4 eitjes was totaal vernield! Zeer verdrietig. De laatste renovaties van deze Vogelaarbuurt zullen ook nog uitgevoerd worden. Lianne, de alle dieren liefhebber, heeft ons ook een avond vergezeld en had veel vogelwetenswaardigheden te vertellen. En hoewel in juni al veel vogeltjes uitgevlogen waren, was het nog steeds een fijne wandeling van ongeveer een uurtje op dinsdag van zes tot zeven uur. Allee, het was me een genoegen.

Hannie Prins

Een kast vol jonge pimpelmezen (Martin Maat)

ECODUCTEN NIEUWS

Maandelijks worden de camera's op de 2 ecoducten door Jaap Vliegenthart en Philip de Brabander uitgelezen. Dat doen zij al vanaf 2011 dus al 15 jaar. Het Drents Landschap –beheerder van de ecoducten- is er (net als wij) blij mee dat er zo zorgvuldig gekeken wordt naar het gebruik en de ontwikkeling van de ecoducten. Eenmaal per jaar schrijven zij een jaaroverzicht voor HDL en ook voor Natuurgenoten. Daarnaast ontvangen we regelmatig foto's en meldingen van bijzonderheden die zich voordoen. Op de foto's een ongebruikelijk passant; een Blauwe reiger en een foto van 3 Reeën waaronder één zwarte Ree. De derde foto laat een vrouwtje Torenvalk zien. Torenvalken hebben dit jaar niet gebroed in de kast op Stiggeltie. Daarom wordt de kast met paal en al en met hulp van Drents Landschap verplaatst naar een betere meer open plek.

Joop Verburg

Blauwe reiger

Drie reeën

Torenvalk vrouw (Philip de Br.)

PLANTENWERKGROEP

Ook dit jaar zijn we weer met enthousiaste mensen op stap geweest om de plantensoorten rond Zuidwolde beter te leren kennen. Iedereen doet dat op zijn of haar manier: van "gewoon lekker erbij zijn en informatie oppikken" tot "het naadje van de kous willen weten zoals bij Blaasjeskruid".

Bloempjes boven het water van Loos blaasjeskruid

Kleine majer in Veeningen

Heerlijk! Het leuke is dat het stellen van vragen heel vaak weer tot nieuw inzicht leidt, ook bij gewone soorten. Of iemand komt met dat ene plantje dat er net iets anders uitziet. En dan is het soms een onverwachte soort, of is het gewoon een andere vorm door groeiplaats, leeftijd of ziekte of zo. Dat is meteen een aardige samenvatting van de excursies: lekker samen op pad, plezier hebben, speuren naar dat ene onverwachte

plantje zoals de Kleine majer langs de weg in Veeningen en merken dat informatie blijft hangen. We hebben de excursies gezellig afgesloten in Koekangerveld bij Ruurd en Deyke.

Volgend jaar gaan we natuurlijk door en hopelijk opnieuw met veel deelnemers!

Martin Stolp

Afsluiting plantenwerkgroep bij Struunpad

MIERENLEEUWEN

Bij Buningshof zag ik tegen de muur onder de overkapping karakteristieke putjes.

Mierenleeuw putjes

Ik herkende die als de vallen van een bijzonder insect: de Mierenleeuw. Als larve maakt die in fijn droog zand een kuiltje waarna hij in het midden onder het zand gaat zitten wachten tot er een prooi (vaak een mier) voorbij komt. Dan schiet hij zandkorrels naar boven zodat de mier bij het omhoogklimmen steeds naar beneden zakt en en uiteindelijk onderin tussen de kaken van de larve wordt gevangen en leeggezogen. Het restant wordt vakkundig over de rand teruggeschoten om de boel schoon te houden. Er waren zeker tien putjes en na een schep met de hand onder een putje heb ik het fijne zand tussen mijn vingers door laten wegstromen waarna uiteindelijk zelfs twee larven in mij hand overbleven. De larven kunnen wel enkele jaren leven voor ze volgroeid zijn. Irmgard keek er met grote verbazing naar. Dat deze dieren onbekend maar zeker niet zeldzaam zijn, bleek wel, toen ik ze later ook bij onze eigen voordeur ontdekte. Op de foto's de putjes, de larve en voor de volledigheid ook de Mierenleeuw als volledig ontwikkeld insect.

Joop Verburg

Mierenleeuw larve

Gevlekte mierenleeuw

WANTSEN, NIEUWE ONTDEKKINGEN

Begin maart 2026: Samen met Irmgard Ballast bezocht ik de Wildenberg om te zien of de Grijze zandbij al vloog en inderdaad we zagen al talloze zandhoopjes met actief gravende Grijze zandbijen en rondvliegende exemplaren. In de buurt zagen we een grote rups van de nachtvlinder Veelvraat waar een wants achteraan leek te zitten.

Aanval op de rups van de Veelvraat

Hij probeerde de rups van achteren te benaderen, maar telkens wanneer de rups dat merkte schudde hij met zijn achterlijf en probeerde zo snel mogelijk weg te kruipen. Herhaalde keren rolde de rups omver over het hobbelige zandpad en kroop dan weer verder maar de wants bleef hem achtervolgen met zijn lange snuit naar voren. Om de wants goed te fotograferen pakte ik hem op en de rups spoedde zich in veiligheid. (Je weet niet wat goed is: de rups redden of de wants voedsel ontnemen??) Hoe dan ook , ik zei tegen Irmgard : het zal wel een rupsenroofwants zijn of zo.... Thuis bleek bij nazoeken dat het gaat om de Rupsenschildwants, een zeer zeldzame soort die wij hadden waargenomen. Wij ervoeren het niet als een waarneming maar als een prachtige belevenis.

Rupsenschildwants

Dennenschildwants

Een leuk toetje hadden we toen we in het Dennenbos ook nog een Dennenschildwants vonden; veel algemener maar ook nog nooit door ons waargenomen. Een maand later zag ik langs de Slagendijk een wants die de zeer zeldzame Sierlijke schildwants bleek te zijn.

Sierlijke schildwants

Joop Verburg

PS op het gebied van wantsen is enorm veel te ontdekken. Alleen al de soorten met het woord wants in de naam betreft al 500 soorten. Veel soorten zijn prachtig gekleurd en goed herkenbaar, al zijn er ook veel soorten die zo klein zijn dat je ze amper ziet. Maar toch: Wantsen zijn leuk!

WILDE NARCISSEN BIJ DE REEST

Enige jaren terug tijdens een voorjaarswandeling maakte mijn hart een sprongetje. Ik zag tot mijn verrassing tientallen Wilde narcissen vlakbij boerderij de Wildenberg, gewoon naast het pad.

Oorspr. plek Reestdal Wilde narcis (Arjen van de Hoek)

De Wilde narcis is van oorsprong in Drenthe een wilde plant van beekdalen, maar is hier in de loop der tijd verdwenen. Deze wijkt af van de narcissen uit tuincentra. Naast de vroege bloei in maart is de blauwgroene kleur van de bladeren opvallend aan de Wilde narcis. Heel duidelijk ook is de tweekleurige bloem: een knalgele trompet omkranst met lichtere bloemblaadjes. Gelukkig vonden de vroegere Drenten het ook al een fraaie vroegbloeier. Ze groeven de bolletjes uit en verplaatsten ze naar hun erven en in ons geval soms ook naar graven.

De vondst bij de Wildenberg was het begin van project 'Wilde narcis'. Medewerkers van Het Drentse Landschap hebben een groot deel van de bolletjes verpoot naar het eigenlijke beekdal.

Er zijn nog wel een aantal plekken bij Zuidwolde waar de Wilde narcis haar bloesem toont. Een daarvan is de begraafplaats, waar Marga Kool een ontroerend gedicht aan wijdde in het begraafplaatsboek. Een andere

Keuterijtje Ommerweg (Arjen van de Hoek)

vrij grote groeiplaats lag op het erf van het vervallen keuterijtje aan de Ommerweg. Ik zag de bui al hangen: met de bouw van nieuwe woningen zou deze onherroepelijk verdwijnen. Na de toestemming van de eigenaresse togen Arjen en ik met emmers en scheppen naar de Ommerweg om de uitgebloeide narcissen uit te graven. Ze gingen mee op de fiets naar de Reest. Terug naar de Reest wellicht, want mogelijk hebben vroegere bewoners van dit oude boerderijtje ze daar vandaan gehaald. Dankzij dit soort acties floreren de Wilde narcissen nu weer jaarlijks op een paar plekken in de middenloop van de Reest, waar ze zich al vermeerderen.

Jan-Erik Plantinga

Reest aanplant ten westen van de es (Arjen van den Hoek)

ONZE STEENUILEN

Ook dit voorjaar was het weer de vraag of we de populatie steenuilen op peil zouden kunnen houden na een winter met veel sneeuw en vorst. De geluidsinventarisatie in maart gaf ons moed want op veel locaties kregen we reactie terug van de steenuil. De eerste week van mei zijn we alle kasten bij langs geweest en het resultaat was goed. We hadden in 7 kasten 28 eieren en al 6 jongen.

Jonge Steenuiltjes en de voorraad muizen ligt al klaar (Roelof Nijboer)

Daarnaast waren er ook veel kasten bewoond door spreeuwen. Eind mei en begin juni zijn er in totaal 29 jongen geringd vaak met jeugd er bij. Later kreeg ik nog melding van jonge steenuilen op Schrapveen, de Linieweg en de Hoogeveenseweg. Dat waren in totaal 10 stuks die niet geringd zijn. Al met al een prima resultaat in ons gebied. In het najaar

Helpen bij het ringen. Mooi om een Steenuil vast te mogen houden (Roelof Nijboer)

Eduard van de Vegt weegt een jonge steenuil (Roelof Nijboer)

zullen we de kasten weer schoon maken en van een nieuw bedje voorzien zodat ze weer klaar zijn voor het voorjaar. We hebben nog een aantal nieuwe pendelkasten gekregen van Steenuilenwerkgroep Drenthe die nog beter bestand zijn tegen de steenmarter. Deze zullen we op verschillende nieuwe locaties ophangen en tevens oude kasten vervangen die niet meer voldoen. Door veel nieuwe kasten op te hangen en schoon te houden hebben we toch bereikt dat onze steenuilenpopulatie in Zuidwolde en omgeving de laatste jaren weer is toegenomen.

Roelof Nijboer

PS door Joop Verburg: Harm Bloemhof, onze ringer voor de steenuilen stopt na dit seizoen met deze activiteiten. Roelof Nijboer heeft hem als dank voor al die jaren dat hij dit voor onze vereniging heeft gedaan, een mand van de streekwinkel bezorgd. Eduard van de Vegt uit Meppel is zijn vervanger en heeft dit seizoen al mee gedraaid om de jonge vogels te ringen.

Steenuil bewaakt de eieren (Roelof Nijboer)

WOLVILTEN VOOR VOLWASSENEN

Zaterdag 11 april om 13:00 uur was het een drukte in Buningshof. Dit keer niet voor kinderen. Er werd een workshop gegeven "Wolvilten voor volwassenen". Heidi Scheper begeleidde de workshop samen met Annette.

Grote groep volwassenen aan het wolvilten

Er waren zestien deelnemers. Heidi vertelde eerst iets over zichzelf. Ze is al jaren lid van het Wolteam Dwingelderveld (Annette ook) en sindsdien veel bezig met wolvilten. Ze vertelde over verschillende soorten wol (niet met elke wol kan je goed vilten) en over de voorbereiding: wassen, kaarden op een kaardemolen, enz. Ook had ze een aantal voorbeelden meegenomen van wat ze van wol had gevilt. Daarna kregen wij uitleg hoe wij de wol konden bewerken. Er was bruine en witte schapenwol. Je kon zelf een kleur uitkiezen of allebei om te combineren. Het bewerken van de wol deed je met een viltnaald.

Geconcentreerde uitvoering

Met die viltnaald brachten wij de wol in de vorm en op deze manier ontstaat er een schaapje of een ander diertje.

Het was hard werken en reuze gezellig. Halverwege hebben we even heerlijk gepauzeerd en kregen we koffie, thee of chocolademelk met een lekkere plak koek erbij. En voor ik het wist was de tijd om. Bijna iedereen had haar schaapje klaar. Ik ben geen schapenkenner, maar er waren wel heel veel verschillende modellen van schapen. Je kon een vrijwillige bijdrage doen en dat werd grif gedaan. Iedereen heeft genoten van deze ochtend en ging voldaan naar huis met haar creatie.

Liesbeth Straatsma

Heidi legt uit hoe het moet

DAGVLINDERS

De dagvlinder-werkgroep heeft geen eigen excursies gehad maar we proberen wel met een aantal vrijwilligers op de hoogte te blijven van de situatie rond de dagvlinders. Daarnaast is er een groep die trouw en enthousiast iedere maand (de eerste dinsdag van de maand van 9.00 uur tot 12.00 uur) werk aan de Vlindertuin. De Vlindertuin was heel mooi dit jaar tot de grote droogte kwam waardoor veel planten verdord zijn en ik ben benieuwd wat de blijvende schade is. Maar goed; het is natuur en we moeten het er mee doen. Het is wel mooi dat we dit jaar ineens in de piekperiode van half juli tot half augustus aanmerkelijk meer vlinders hebben gezien dan voorgaande jaren.

Op een gegeven moment telde ik wel 50 vlinders tegelijk van wel 15 soorten. Dat is lang niet voorgekomen.

Bruin blauwtje

Kleine parelmoervlinder

Scheefbloemwitje op muurfijnstraal

Bijzondere soorten die zich lieten zien, waren Bruin blauwtje, Kleine parelmoervinder (o.a. ei-leggend op viooltjes in de volkstuin en die beide soorten zagen we in augustus ook voor het eerst bij Buningshof) Scheefbloemwitje op Muurfijnstraal in de Vlindertuin, iemand meldde eenmaal een Oranje luzernevlinder, en vrij regelmatig zagen we Koninginnenpages.

Koninginnenpage

Bij Frits Kruizinga zaten in zijn volkstuin op de worteltjes (die hij inmiddels onder een net had) 10 rupsen van de Koninginnenpage. Dat was wel een bijzondere verantwoordelijkheid want hij moest na de verpopping iedere dag kijken of er geen vlinders uitgekomen waren. Dat is uiteindelijk gelukt en een voor een zijn de vlinders uitgekomen en vrij gelaten. Ook elders op de volkstuin en in tuinen met vooral Venkel zijn koninginnenpages uitgekomen.

Zelf was ik met een kleinzoon in onze volkstuin aan het kijken naar kruiden waarbij hij mocht ruiken welk kruid het was. Hij wist er heel veel van maar bij Dille zei hij dat hij het niet wist, maar hij wees wel meteen een rupsje aan op de Dille.

Dat was een nog jonge maar niet minder mooie rups van de Koninginnenpage. Dagvlinders die het goed deden waren de Citroenvlinder, Boomblauwtje en de Eikenpage. Van die laatste zag ik in de grote Vuilboom op de Vlindertuin soms wel 20 exemplaren tegelijk. Al met al was het een opmerkelijk jaar met veel mooie dagvlindermomenten. Op dit ogenblik is nog geen Sleedoornpage gemeld in Zuidwolde ondanks de actie die de afgelopen maanden is gevoerd om de Sleedoorn nog beter te beschermen. Daarover is een apart stukje geschreven. MAAR; de dag nadat ik dit schreef, liep ik in de Vlindertuin en zag ik een prachtige verse Sleedoornpage op de Late guldenroede (voorpagina). Mijn dag was helemaal goed.

Joop Verburg

Rups Koninginnenpage op dille (Gosse Dekker)

POTPADDENSTOEL

Op 20 augustus was ik op bezoek bij Edward Broekkamp en Anke van den Hoven die sinds een paar jaar wonen aan de Egge. Zij zijn hun terrein aan het omtoveren naar een ecologisch paradijs met een prachtige vijver een uitzicht op het vrije veld met daarin bezoekers als Ree Das en Vos. De telescoop staat klaar om te kijken naar de IJsvogels en andere vogelsoorten in en om de vijver. Maar binnenshuis in een pot met een grote boomachtige plant stonden wat paddenstoeltjes die mijn aandacht trokken. Ze waren al wat verdroogd, maar nog wel herkenbaar met het delicate ringetje om de steel. Obsidentify had er niet veel meer van gemaakt dan een inktzwammetje, maar dat kon het met witte plaatjes nooit zijn. Wat zoekwerk leverde de naam op: Lilakorrelige plooiparasol (leucocoprinus janthinus) . Dat is een soort die niet eerder in Drenthe is waargenomen. Op de foto's die elders in het land al wel van deze soort zijn gemaakt is te

Lilakorrelige plooiparasol

zien dat zij vrijwel allemaal in plantpotten zijn gefotografeerd. Kortom een nieuweling die via de tuincentra in ons land is gekomen. Er is een behoorlijke groep van warmteminnende soorten die in het halftropische klimaat van de meeste huiskamers zich in de vochtige aarde goed kunnen ontwikkelen. Zo kun je ook nog binnenshuis naar bijzondere paddenstoelen kijken. Of hij zich ook verder buiten kan verspreiden, zal de tijd leren.

Joop Verburg

NACHTVLINDERS

De afgelopen maanden is verschillende keren nachtvlinderonderzoek gedaan door leden van de vereniging. Leden van de jeugdgroep hebben een keer meegedaan bij Buningshof en over een open avond daar staat elders in Natuurgenoten een verslag. Ook in de Vlindertuin is door mij herhaalde malen de lamp neergezet en heb ik korter of langer gekeken welke soorten op het licht afkwamen. Daarbij fotografeerde ik op één avond 137 soorten met daarbij soms wonderlijke namen: Geel kijkgaatje (nieuw voor de vlindertuin) en Aangebrande valkmot (twee micro-nachtvlindersoorten) en macro-nachtvinders zoals Schijnnonvlinder (nieuw voor de Vlindertuin) Maanuiltje, Klein visstaartje en allerlei dierennamen zoals Eekhoorn, Hyena, Schaapje, Kameeltje, Dromedaris en Kleine beer.

Geel kijkgaatje

Schijnnonvlinder

Dit jaar is een boek (in twee delen) uitgekomen over Micro-nachtvlinders. De auteur Tymo Muus is weliswaar nog maar 36, maar hij heeft inmiddels een ongelooflijke hoeveelheid onderzoek gedaan naar het leven van deze kleine nachtvlinders. Van macro's zijn ruim 700

Eekhoornvlinder

soorten bekend in ons land maar van micro's wel 1700 soorten, Die zijn allemaal met foto in het boek beschreven met ook hun leven als rups en verdere leefwijze. Ik heb de afgelopen jaren steeds meer interesse gekregen in de bijzondere leefwijze van deze soms uiterst kleine vlindertjes (soms maar 3 of 4 mm groot) Het boek is een enorme hulp om meer te leren over dit onderwerp.

Basterdwederik met kromme peulen van de basterdwederikpeulmot

Basterdwederikpeulmot

Over één van die kleine vlindertjes valt wel iets te vertellen. Tijdens een plantenavond van de werkgroep wees Edwin de Weerd ons op de peulen van de Basterdwederik die soms niet recht blijven maar rond krullen.

Dat kan dan het werk zijn van de rups van een van die mini's: de Basterdwederikpeulmot, die leeft van de zaden. Bij het openen van zo'n kromme peul viel er een heel klein rupsje uit.

Rupsen basterdwederikpeulmot

Later vonden we die rupsen ook in de tuin van Irmgard en bij de Vlindertuin. De oudere rupsjes zijn fel oranje. Ik heb een paar van die kromme peulen in een glazen potje gedaan op mijn bureau. Tot mijn verbazing zag een paar dagen later wat spinseltjes op de bodem van het potje.

Na een week zag ik ineens wat bewegen en zaten er twee vlindertjes in van 7 á 8 mm.

Na de foto-shoot heb ik ze vrijgelaten. Het is geen zeldzaamheid dus, maar een voorbeeld van hoe mooi het leven van zo'n klein vlindertje is afgestemd op de bloei van een plantje.

Basterdwederikpeulmot uitgekweekt

Zustermot of Tapijtmot...

Nog een voorbeeld van een micro-nachtvlindertje is de Zustermot. Ik kreeg van Bram Luten wat uilenballen mee voor het uilenballenonderzoek met de jeugd. Ze lagen in een plastic pot op de werkbank en ineens zag ik wat beweging. Er bleken mooie kleine zwartwit vlindertjes in te zitten.

Zustermot of Tapijtmot uit braakbal

Het gaat om Zustermotjes die zo heten omdat ze zo'n mooi wit kapje hebben. Maar ze heten ook wel Tapijtmot omdat de rupsen van haren en wol leven. In de uilenballen is dat van muizenhaar, maar wanneer je ze thuis hebt kunnen ze een compleet Perzisch tapijt opeten. Het is echt een fascinerende wereld.

Joop Verburg

SCHOON ERF BIJ BUNINGSHOF

Op 25 augustus was het de hele dag drukte bij Buningshof. Het direct omringend gebied was groen van de opslag van allerlei grassen (Vingergras het ergste het lastigst te verwijderen) en zaailingen van bloemplanten. De familie Buning vindt het wel fijn wanneer het terrein er een beetje overzichtelijk bij ligt, dus 's morgens zijn 11 vrijwilligers druk in de weer geweest om de boel schoon te krijgen. Schroevendraaiers, steekmesjes en puntschepjes en nagels; alles werd gebruikt om het kruid tussen de stenen weg te halen.

Marius uit Polen repareert de deuren bij Bunigshof

Best zwaar werk maar de appeltaart van Irmgard vergoedde veel. 's Avonds kwamen 6 leden van de jeugdgroep VO om het werk af te maken en dat is gelukt. Ook dat werd met taart en drinken afgesloten en het ziet er weer prachtig uit met dank aan alle helpers.

Elf vrijwilligers aan de slag (Irmgard)

De familie Buning zelf zorgt goed voor het gebouw. Timmerman Marius is dagenlang bezig geweest om overal waar dat nodig was, hout van deuren te vervangen en te schilderen. Het is geweldig dat we als natuurvereniging van deze gebouwen gebruik mogen maken.

Joop Verburg

Jeugdgroep VO helpt ook mee (Irmgard)

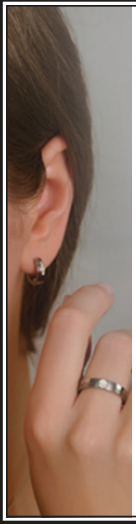
Buningshof aan het water in 2024

BEDENKEN ONTWERPEN UITVOEREN

drukkerij van dijk Zomerdijk 13a, 7942 JR Meppel (0522) 270280 www.drukkerij-vandijk.nl

gcreatief Zomerdijk 13a, 7942 JR Meppel (0522) 728100 www.gacreatief.nu

Op zoek naar een mooi sieraad, horloge, klok of wekker?

Loop dan eens binnen bij Juwelier Dekker!

Ook voor uw reparaties kunt u bij ons terecht.

Juwelier Dekker

Hoofdstraat 99 Gemeenteweg 62
0528-372441 0522-463788
Zuidwolde Staphorst

www.juwelierdekker.nl

SINDS 1945

REPARATIE, ONDERHOUD & APK

Reparatie en onderhoud van alle merken, ook hybride en elektrisch met behoud van fabrieksgarantie. Ons team van ervaren monteurs werkt vanuit één doel: u zo goed mogelijk weer op weg te helpen.

NIEUW! Ook uw adres voor apk, onderhoud en reparatie van campers en bedrijfswagens.

AUTOBEDRIJF WEMMENHOVE

Meppelerweg 3 - Zuidwolde
tel. (0528) - 37 12 27
wemmenhoveautos.nl

VERHUUR | REPARATIE | OCCASIONS | BEDRIJFSWAGENS | WASSTRAAT
PROFESSIONEEL POETSBEDRIJF | APK-KEURINGEN | AUTO-LEASE

DE BOERENSTREEK

"RechtSTREEKs van onsland in uw hand"

(H)eerlijke, verse, lokale streekproducten
- BOERENKAAS, ZUIVEL, VLEES, EIEREN, GROENTE, FRUIT, ETC.
- CADEAU-PAKKETTEN
- BOODSCHAPPEN WEKELIJKS GRATIS AAN HUIS BEZORGD!

GEOPEND VAN DINSDAG T/M ZATERDAG
HOOFDSTRAAT 109 · 7921 AG ZUIDWOLDE
06 - 11 41 36 42 · INFO@DEBOERENSTREEK.NL

De TUIN kan wat extra voeding gebruiken:

Strooi nu: - Koemestkorrels
- Kalkkorrels
- Anti-mos middel

Tevens voor de tuin aanwezig:
Potgrond, Tuinaarde, Tuinzaden, Pootaardappelen, Groente- en perkplanten, enz., enz.

Scherpe vaste prijzen van alle merken Honden- en kattenvoer

Wassens De Molen
Zuidwolde
371463

JanWassensVeevoer

Natuurgenoten is een uitgave van de Vereniging voor Natuurbescherming Zuidwolde en Omgeving.
www.natuurvereningzuidwolde.nl